

Tunnus	17-0756-21-A LP-091-2020-03399
Hakija	Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr
Rakennuspaikka	Pasila, 091-017-0109-0001 Tulistimenkatu 1
Kaava	Asemakaava 12360
Lainvoimaisuus	2017
Sallittu kerrosala	16000 m ²
Alueen käyttö	Keskustatoimintojen korttelialue, johon saa sijoittaa asumista. Korttelialueelle sijoitettavan asumisen tulee olla erityisasumista. Korttelialueen kerrosalasta on vähintään 15 % käytettävä liike-, toimisto- ja palveluasumista varten. C1
Pääsuunnittelija	Lehtinen Jari-Pekka arkkitehti Arkkituutoimisto B & M Oy

Rakennustoimenpide	Opiskelija-asuinkerrostalojen (0140) ja toimisto- (0400) /liiketilojen (0319) muodostavan rakennuskokonaisuuden rakentaminen HEL 2020-012729 Hanke perustuu vuonna 2015 Pasilan Ratapihakortteleiden asemakaavoituksen pohjaksi Helsingin opiskelija-asuntosäätiön ja Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluviraston kanssa yhteistyössä laadittuun ideasuunnitelmaan (29.7.2015). Kohde sijoittuu liikenteellisesti keskeiselle paikalle aivan Pasilan aseman laitureiden pohjoisen alikulun ja Veturitien bussipysäkkien viereen. Keskustatoimintojen korttelialueen tontille rakennetaan opiskelija - asuntojen ja pääosin Hoas:n omaan käyttöön toteutettavien toimitilojen muodostama hybridirakennus. Suunnitteluratkaisu Rakennukseen sijoittuu opiskelija-asuntoja yhteensä kuuteen asuinrakennusmassaan (A1, A2, B1, B2, C1 ja C2) ja niiden alapuolella olevaan jalustaan toimi -, ravintola - ja liiketiloja, sekä asemakaavan mukaisesti kerrosalaan laskettavia porrashuoneita. Lisäksi rakennetaan asumista palvelevia yhteis- ja varastotiloja, teknisiä tiloja sekä 25 auton pysäköintihalli. Tulistimen kadun varren 5 -kerroksiset ja Veturitien varren 12-16-kerroksiset tornimaiset rakennusmassat muodostavat yhtenä rakennuksena hahmottuvan moniulotteisen korttelikokonaisuuden, missä pääosa alempien kerrosten katoista käytetään asukkaita palvelevina kansipihoina. Opiskelija-asunnot, joita rakennetaan 359 kpl, ovat pääosin pieniä yksiöitä, osin kaksioita. Asuntojen keskipinta-ala on n. 25,3 m ² .
---------------------------	--

Keskikäytävämäisiin porrashuoneisiin on sisäänkäynnit Tulistimen kadulta tai Veturitieltä.

Toimitilojen keskeinen kaksikerroksinen aula jää asuinrakennusmassojen väliin ja sen pääsisäänkäynti avautuu etelään Höyrykadun suuntaan. Aulan länsipuolelle sijoittuu kahteen kerrokseen ravintolatiloja ja aulan itäpuolelle toimistotiloja. Aulan yhteydessä olevia neuvottelutiloja tullaan tarjoamaan toimistoajan ulkopuolella myös asukkaiden ja ravintolatoimijan käyttöön työ -, kokous - ja kabinettitiloiksi. Veturitien ja Höyrykadun kulmaan välittömästi Pasilan aseman alikulun läheisyyteen sijoittuu erillinen liiketila kioskille.

Yhteistilat

Asukkaita palvelevia yhteistiloja sijoittuu Tulistimenkadun puoleisen pihatilan ympärille, kansipihojen yhteyteen ja rakennusten ylimpiin kerroksiin (talosaunat). Pääosin toimiston käytössä olevat saunatilat eteläisimmän tornimassan ullakolla on laskettu osaksi toimitilojen kerrosalaa.

Väestönsuoja

Rakennukseen kellaritasoon rakennettavat kolme S1 -luokan väestönsuojaa mitoitetaan 427 hengelle. Suojatiloja käytetään rauhanaikana varastotiloina.

Julkisivut

Julkisivut ovat pääosin muurattua tiiltä. Tiilimuurausta elävoitetään käyttämällä ikkunoiden yhteydessä ja umpinaisilla julkisivuilla sisennettyjä "tiilipeilejä", joissa osassa normaalisti vaalean sauman sijaan käytetään korosteena tummaa saumausta. Länteen avautuvien parvekkeiden taustaseinissä ja tehosteena erityisesti tornien ylimmissä kerroksissa käytetään tiiliverhouksen lisäksi tehosteena kuultokäsiteltyä betonia.

Pysäköinti ja pyöräpaikat

Autopaikat (25 kpl) sijaitsevat jalustaosaan rakennettavassa autohallissa. Autopaikoista 10 ap varustetaan latauspistein.

Polkupyöräpysäköinti, yhteensä 490 pp, on ratkaistu keskitetysti omana hallinaan ja sinne saavutaan rakennuksen pohjoispäästä, joko Veturitien varren pyörätieltä tai Tulistimenkadun suunnasta.

Toimitetut selvitykset:

Rakenteellisen turvallisuuden riskiarvio R3 (1-3)
Rakennusfysikaalisen toimivuuden riskiarvio R1 (1-3)
Paloturvallisuuden riskiarvio R1 (1-3)
Pelastuslaitoksen tarkastama palotekninen suunnitelma
Kosteudenhallintaselvitys
Palotekninen lausunto ulkoseinän eristeestä
Perustamistapalausunto
Pohjatutkimus
Rakenteiden suunnittelun ja toteutuksen perusteet
Akustisen suunnittelun perusteet
Liikennemeluselvitys
Tärinä- ja meluselvitys

Ulkovaipan ääneneristävyyden mitoitus
Energiaselvitykset liitteineen B, ilmapuotoluku 1,0
LVI-suunnittelun ja toteutuksen sekä käyttöönoton perusteet
Väestönsuojasuunnitelma
Ympäristötekniset maaperätutkimukset
Kerrosalalaskelma
Korkean rakentamisen riskianalyysi
Korkean rakentamisen rakentamistapaohje ja soveltaminen
Korkean rakentamisen soveltaminen LVI-suunnittelussa
Vesijohdon ja viemärin liitoskohtalausunto
Ennakkoneuvottelumuistiot
Selvitys rakennusjätteen käsittelystä
Paarikuljetuksen tilatarve
Palomieshissin turvallisuuslausunto
Alustava hulevesisuunnitelma
Alustava pihasuunnitelma
Veturitien julkisivuvalaistuksen periaatteet
Julkisivutaideteosluonnos

Muut päätökseen liittyvät asiakirjat:

Valtakirja
Naapurien kuuleminen
Hankeselvitys
Alueryhmän lausunto
Kaupunkikuvatyöryhmän (KKT) lausunto
Teknisen työryhmän (TTR) lausunto
Yhteenveto KKT-käsittelyn jälkeisistä muutoksista
Yhteenveto TTR-käsittelyn jälkeisistä muutoksista

Lisäselvitys

Hanketta on käsitelty Pasilan alueryhmän kokouksessa 25.6.2020. Alueryhmä puoltaa esitetyjä suunnitelmia ehdoin, jotka jatkosuunnittelussa on otettu huomioon.

Kaupunkikuvatyöryhmä on käsitellyt hanketta 26.6.2020. Työryhmä puoltaa lausunnossaan suunnitelmien hyväksymistä ehdoin, jotka jatkosuunnitelmissa on otettu huomioon.

Teknisen työryhmän esittely 25.2.2021.

Kuuleminen

Rakennusvalvontapalvelu on ilmoittanut naapureille lupahakemuksen vireille tulosta ja kuullut vähäisten poikkeamisten johdosta. Naapurit eivät ole esittäneet huomautuksia hakemuksesta tai poikkeamisista.

Poikkeamiset perusteluineen

Poikkeamat asemakaavasta

Kaavan rakennusoikeus 16.000 m²
Suunnitelmassa rakennusoikeudellinen kerrosala 16.005 m², eli +5 m²= 0,03% ylitys.
Perustelu: Poikkeama on seurausta suunnittelun edetessä tarkentuneista talotekniikkakuiluista ja rakenteiden paksuuksista sekä suuren/kompleksisen hankkeen laskentatarkkuudesta.

Kaavamääräys: Veturitiellä ja Höyrykadulla " 50% katutason kerrosalasta tulee käyttää liike-, toimisto- tai palvelutiloiksi". Veturitien osalta julkisivumitasta 49% on ko. tiloja sisältäen niitä palvelevat porrashuoneet.

Perustelu: Veturitien korkeusasemat (rinne) ja puuttuvat huoltomahdollisuudet tekevät mahdottomaksi sijoittaa tontin pohjoisosalle enempää ko. toimintoja. Pohjoispään polkupyörävarastoon on avattu suuret ikkunat elävöittämään julkisivua. Höyrykadun varressa ko. tiloja on 100% julkisivumitasta. Pinta-alana tarkasteltuna katutason tiloista n. 2/3 on kaupunkikuvallisesti em. tiloihin verrattavia, kun huomioidaan kaavan lisäkerrosalana toteutettavat asukkaita palvelevat luku- ja monikäyttösalit Tulistimenkadun puolella.

Tulistimenkadun varressa kaavamerkintä "vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema +37"

Suunnitelmassa vesikattokorko +38,5.

Talojen välisellä pihakannella kaavamerkintä "vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema +27"

Suunnitelmassa ylin pihakannen vesikattokorko +27,5.

Perustelu: Ylitys on pääosin seurausta kadun korkoasemien noususta (tontin luoteisnurkalla kaavassa merkintä "+17,6" / katusuunnitelmassa vastaavalla kohtaa n. "+18,8"). Rakennuksista ei ole haluttu tehdä rinteeseen mukaan erikorkuisia, koska ne kaavassakin muodostavat tasakorkean rivin, lisäksi näin sisätilat ja pihakannet saadaan esteettömiksi läpi rakennuskokonaisuuden.

Veturitien suuntaan pihakantta melulta suojaavat tornivälit, kaavamerkintä "vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema +30,5"

Suunnitelmassa esitetty pohjoisempi torniväli tehtäväksi matalampana (vesikatto 27,7 / räystäs +28,0), rakennuksen suojaama pihakansi ko. kohdalla tasolla +24,5

Perustelu: Viemällä autohalli mahdollisimman syväälle, on saavutettu yhteys tontin pohjoisosasta pysäköinnin yläpuoliseen pyörähallitasoon, joka on näin toimivampi ja aktivoi Veturitien pohjoispään katutasoa. Ratkaisu vastaa kaavan pohjaksi laadittua viitesuunnitelmaa. Pihakannen melusuojaus on varmistettu hankkeelle laaditulla meluselvityksellä.

Veturitien suuntaan pihakantta melulta suojaavat tornivälit, kaavamerkintä "vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema +30,5"

Suunnitelmassa esitetty eteläisempi torniväli tehtäväksi korkeampana (vesikatto 30,7 / räystäs +31,0), rakennuksen suojaama pihakansi ko. kohdalla tasolla +27,5

Perustelu: Pihakannen melusuojaus vaatii hankkeelle laaditun meluselvityksen mukaan +31 tasoon yltävän rakenteen.

Suunnitelmassa vähäisiä rakennusalueen ylityksiä ja poikkeamia kaavassa määrittelyistä "rakennusalan sivuista, joihin on rakennettava kiinni".

Perustelu: Massoittelemuksen periaate vastaa kaavassa esitettyä, rakennusalueenrajoihin nähden on kuitenkin vähäisiä ylityksiä tontin sisällä johtuen rakennuskokonaisuuden mittamaailmasta ja geometriasta (ylitykset alle 450 mm).

Samoista syistä yhdessä tontin muodon sekä suunnittelun edetessä

tarkentuneiden rakennetyyppien kanssa on Höyrykadun varressa julkisivu 305 mm ja Veturitiellä 105 mm irti tontinrajasta. Rakennuksen ja tontinväliset aluesuikaleet yhteen sovitaan katusuunnitelmien kanssa (käsitellään, kuten katualue ko. kohdalla).

Tulistimenkadun varressa merkintä "au-1, kivetty aukio" Suunnitelmassa aluetta käytetään osin myös tontin huoltoauton lastauspaikkana. Perustelu: Laajempi (kivetty ja istutettu) aukiotila sijoittuu Tulistimenkadun varren toiseen rakennusväliin, missä se liittyy aktiivisesti sitä ympäröiviin asukkaiden yhteistiloihin ja sisäänkäynteihin. Huollon varasto- ja jätetilat sijoittuvat rakennuksen sisään.

Kaavamääräys: "Ajoluiskat on sijoitettava rakennukseen" Suunnitelmassa Autohallin pysäköintiluiska ei sijoitu rakennukseen. Perustelu: Sisäänajo sijoittuu kaavan mukaisesti "au-2" aukion kohdalle ja se rajautuu mahdollisimman kapeana aivan rakennuksen viereen kaventaen aukiota mahdollisimman vähän.

Kaavaselostuksessa esitetyt alimmat kuivatustasot korttelissa 17109 "+16,5". Suunnitelmassa kuivatustasot alitetaan väestönsuojien (lattia +16,2) ja imujätejärjestelmän venttiilitilan kohdalla (lattia +15). Perustelu: Hankkeen pohjarakennesuunnittelija laatii aiheesta erillisen selvityksen, joka on hyväksytty kaupungin Geoteknisellä osastolla. Väestönsuojat on asemoitu mahdollisimman ylös siten, että niiden yläpuoliset asukkaiden yhteistilat (luku- ja monikäyttösalit) liittyvät esteettömästi rakennusten väliseen aukioon ja muodostavat näin elävää piha- ja katutilaa. Imujätejärjestelmän korkoasema on riippuvainen kadun alaisesta putkilinjasta ja saatu lähtötietona.

Veturitien puolella kaavamerkintä "u", "ulokkeiden alareunojen tulee olla samassa linjassa" Suunnitelmassa ulokkeet eri korkeuksilla. Perustelu: Ulokkeita on käytetty muiden kaavamääräysten mukaisesti korostamaan tornien ylimpiä kerroksia ja luomaan julkisivuun syvyyssuuntaista pystyvaihtelua sekä asemakaavalla haettua yksilöllisyyttä ja vaihtelua tornien väleille.

Poikkeamisia on käsitelty alueryhmässä. Niitä voidaan pitää hyväksyttävänä ja tontin tarkoituksenmukaisen käytön kannalta vähäisinä.

Poikkeamat säädöksistä

Väestösuojatilojen yhteenlaskettu koko ylittää suojatilyhmälle sallitun maksimikoon. Kolmas suojista on kahdesta muusta erillään, mutta suojaryhmien välinen etäisyys on vain 17 m suosituksen ollessa 20 m.

Perustelu: Suojia ei ole haluttu tehdä katutasoon, mistä seuraisi "umpinaista" julkisivua / katutilaa. Tontin pohjaolosuhteet sallivat kellarin rakentamisen vain tontin pohjoisosaan, missä suojat on sijoitettu mahdollisimman kauas toisistaan kaavan rakennusaloja noudattaen.

Poikkeama on hyväksytetty pelastuslaitoksella osana PALO-tekniistä suunnitelmaa.

Asetuksen rakennuksen käyttöturvallisuudesta 1007/2017 (3 § Porras) mukaan jokaiselta poistumisalueelta on oltava mahdollista kuljettaa uloskäytävän (=portaan) kautta liikkumiskyvytön henkilö pareilla.

Paarikuljetuksen tilantarpeen mitoitus kerrostasokäytävällä poikkeaa hieman RT-kortista RT 103117, jossa tilavaatimus 1280 x 1280. Suunnitelmassa: 1200 x 1250.

Perustelu:

Asetuksissa käytettävälle tilatarpeelle ei ole annettu mittoja, RT-ohjekortissa "suositellaan käytettävän suorakaidetta 600x2600 mm", jota pääsääntöisesti on myös käytetty. Kerrostasanteella itse parit mahtuvat kääntymään, mutta ohjeen suorakaiteen nurkat (kantajan tila) leikkaavat vähäisesti "seinää". Kaikki hissit on mitoitettu siten, että ne mahdollistavat paarikuljetuksen makuuasennossa (kori 1100x2100, ovi 900) Hakemukseen on liitetty aiheesta erillinen kaavio.

Poikkeamisia on käsitelty teknisessä työryhmässä. Poikkeamisia voidaan pitää perusteltuina ja hyväksyttävänä.

Rakennusoikeus

16 000 k-m²

Lisäkerrosala 1: Asuntoja palvelevat varasto - ja yhteistilat on sallittu rakennettavaksi kaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Rakennusoikeuden käyttö

Käyttötarkoitus	Käytetty	Uusi	Purku	Yhteensä
lisäkerrosalaa		2083		2083
maalainen		793		793
pysäköintilaitos				
asuintilaa		10176		10176
liiketilaa		817		817
toimistotilaa		2233		2233
Kellaritilaa		852		852
Sivukäytäviä ja porrash.		2776		2776
MRL 115 §		3272		3272

Autopaikat

Yhteensä	25
Rakennetaan	25

Väestönsuojat

Luokka	Suojatila m ²	Suojat lkm	Kiinteistön ulkopuolella
S1	363	3	Ei

Hankkeen laajuus

Kokonaisala	23012 m ²
Tilavuus	85860 m ³
Paloluokka	P1

Lausunnot

Lausunnon antaja
Lausunto pvm
Lausunnon tulos

Sijaintilausunto
29.09.2020
lausunto

Esittelijän perustelut

Rakennushanke soveltuu rakennuspaikalle ja täyttää luvan myöntämisen edellytykset.

Poikkeamiset asemakaavasta ja rakentamisen säädöksistä ovat vähäiset ja perustellut.

Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Lupamääräykset

Rakennustyö edellyttää seuraavien vastuullisten työnjohtajien hyväksymisen ennen kuin ko. työt aloitetaan:

- Vastaava työnjohtaja
- Kvv-työnjohtaja
- Iv-työnjohtaja

Ennen kunkin työvaiheen aloittamista on toimitettava rakennusvalvontapalvelulle seuraavat erityissuunnitelmat:

- iv-suunnitelmat
- kvv-suunnitelmat
- palokatkosuunnitelma
- pihasuunnitelma
- pohjarakennesuunnitelma
- rakennesuunnitelmat

Rakennustyön edistymisen mukaan on pyydettävä seuraavien katselmusten toimittamista:

Kaupunkimittaukselta:

- maastoonmerkintä
- sijaintikatselmus

Rakennusvalvonnalta:

- aloituskokous
- pohjakatselmus
- rakennekatselmus
- kvv-katselmus
- iv-katselmus
- loppukatselmus

Rakennustyötä ei saa aloittaa ennen kuin siitä on tehty ilmoitus rakennusvalvontapalveluun.

Pääsuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan tulee valvoa osaltaan

työn suorittamisen hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti. Mahdolliselle suunnitelmista poikkeamiselle on haettava hyväksyntä rakennusvalvontapalvelulta hyvissä ajoin ennen muutosten toteuttamista.

Aloituskokouksessa on esitettävä työmaasuunnitelma, jossa on mm. esitettävä miten rakennustöiden aikaiset haitat ympäristöön minimoidaan. Aloituskokouksessa hankkeeseen ryhtyvän tulee osoittaa, miten yhteistyö viereisten työmaiden kanssa hoidetaan.

Aloituskokouksessa tulee esittää selvitys/suunnitelma rakennuksien varustamisesta ilmailulain edellyttämillä lentoestevaloilla, mukaan lukien niiden asennuksen sovittaminen rakennuksen toteutusaikatauluun.

Työmaa-aikainen paloturvallisuussuunnitelma on laadittava ja paloturvallisuussuunnittelijan on varmistettava toteutuksen vastaavuus suunnitelmiin.

Työmaalla tulee noudattaa pelastuslaitoksen ohjetta yli 12-kerroksisen rakennuksen työmaa-aikaisesta paloturvallisuudesta.

Mikäli työmaavaiheessa havaitaan maaperän pilaantuneisuutta, tulee ottaa yhteys Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikköön ja noudattaa heidän ohjeistustaan.

Työmaa tulee toteuttaa siten, että yleinen jalankulku ja pyöräily on turvallista ja sujuvaa työmaan viereisillä alueilla.

Kosteudenhallintakoordinaattori on nimettävä hankkeelle ennen aloituskokouksen järjestämistä.

Toteutus- ja erityissuunnittelussa sekä toteutuksessa tulee noudattaa Helsingin kaupungin korkean rakentamisen rakentamistapaohjetta, hankkeeseen soveltuvin osin. Suunnittelun ulkopuoliset tarkastajat on hyväksyttävä rakennusvalvonnassa ennen aloituskokousta.

Rakennusfysikaalisen toimivuuden riskiarvioluokka on 3. Erityismenettelyä edellytetään rakennusfysikaalisen toimivuuden osalta suunnitelmien ja toteutuksen ulkopuolinen tarkastus vedenpaineen alaisien tilojen suunnittelulle.

Rakenteellisen turvallisuuden riskiarvioluokka on 3. Erityismenettelyä rakenteellisen turvallisuuden osalta rakennesuunnittelulle ulkopuolista tarkastusta taloihin A2, B2 ja C2.

Hankkeen kantavien rakenteiden toteutuksen laatusuunnitelman sisällön arviointiin sekä sen toteutumisen valvontaan ja todentamiseen on asetettava pätevä asiantuntija. Asiantuntijan lausunto laatusuunnitelman sisällöstä on esitettävä rakennusvalvonnan rakenneyksikölle ennen aloituskokousta (ympäristöministeriön asetus kantavista rakenteista (477/2014) 9 §, MRL 150 b §).

Rakennesuunnitelmien ulkopuolinen tarkastus on tehtävä kantavien

ja jäykistävien rakenteiden rakennesuunnitelmien sekä pohjarakennesuunnitelmien osalta.

Ulkopuolisten tarkastusten raportit toimitettava Lupapisteeseen ennen suunnitelmien hyväksyntää.

Ulkopuolinen tarkastaja on hyväksytettävä rakennusvalvonnassa ennen rakennesuunnitelmien toimittamista.

Ulkopuolisten tarkastajien lausunnot tulee toimittaa viimeistään kyseisten erityissuunnitelmien toimittamisen yhteydessä.

Suunnitelmien tarkastussuunnitelma esitettävä ennen rakennesuunnitelmien toimittamista.

Veturitien puoleisten erkkeriaiheiden kaupunkikuvallinen toimivuus on tarkistettava riittävin mallikatselmuksin ennen laajempaa toteutusta.

Mikäli erityissuunnitelmien laatimisen yhteydessä osa rakenne- tai taloteknisistä ratkaisuista sijoitetaan katualueen puolelle, niille tulee tarvittaessa hakea sijoitussopimus Helsingin kaupungin alueidenkäyttöyksiköstä.

Lämpöhäviöiden tasauslaskennassa käytetyn ilmanvuotoluvun johdosta rakennusten ilmanvuotoluku on mitattava ja allekirjoitettu ilmanpitävyyden mittauspöytäkirja on esitettävä rakennusvalvontaan ennen kuin rakennus otetaan käyttöön.

Ennen rakennuksen käyttöönottoa tulee esittää melumittauksista laadittu raportti ja asiantuntijalausunnot, jotka osoittavat, että rakennus ja siihen liittyvät ulkotilat/alueet on toteutettu määräysten mukaisesti.

Ennen rakennuksen käyttöönottoa tulee esittää värinämittauksista laadittu raportti ja asiantuntijalausunnot, jotka osoittavat, että rakennus ja siihen liittyvät ulkotilat/alueet on toteutettu määräysten mukaisesti.

Ennen käyttöönottoa Lupapisteeseen on tallennettava hankkeen tietomalli ifc-tiedostona.

Ennen rakennuksen käyttöönottoa on toimitettava selvitysmatkaviestinten kuuluvuudesta rakennuksen sisätiloissa (MRL 117 j§).

Ennen rakennuksen käyttöönottoa tulee mahdollisista rakentamisen edellyttämistä rasiteluonteisista asioista olla perustettuina rasitteet tai kiinteistöjen yhteisjärjestely.

Rakennuksesta on laadittava käyttö- ja huolto-ohje.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a-j §, 125 §, 133 §, 135 § ja 175 §

Päätöksen antaminen	Ympäristö- ja lupajaosto antaa päätöksen julkipanon jälkeen, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.
Valitusosoitus	Rakennusasia
Käsittelijä	Jyrki Kauhanen tiimipäällikkö